

ПРО НОВАЦІЇ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ – ВИБОРЦІВ І КАНДИДАТІВ

Перші місцеві вибори за новим виборчим законодавством відбудуться цього року, **25 жовтня**. Обиратимуть депутатів місцевих рад – сільських і селищних, міських, районних та обласних, районних у містах, а також міського голову Києва та голів майже всіх міст, сіл і територіальних громад. Оскільки новий адміністративно-територіальний поділ зменшив кількість районів в Україні у чотири рази, то й кількість місцевих депутатів кардинально зменшиться. Через це «виборчий ажіотаж» усе більше наростає. А отже, кожен голос на вагу золота. Щоб військовослужбовці не заплуталися у вирі нововведень, кореспондентка АрміяInform спробувала розібратися що до чого.

ЩО НОВОГО?

По всій Україні будуть обрані лише 119 районних рад. Також мають голосувати за депутатів 22 обласних рад (усіх, за винятком Донецької та Луганської), 381 міської ради, понад тисяча селищних рад, а крім того – мери переважної більшості українських міст, голови сіл та селищ.

Цікаво, що за новим виборчим кодексом одна й та ж сама людина зможе балотуватися одночасно до рад двох рівнів – наприклад, сільської та обласної. Також дозволяється балотуватися у депутати кандидатам у голови громади, але тільки у громадах, що налічують до 75 тисяч виборців.

Нововведенням також є отримання переважною більшістю громадян України чотирьох бюлетенів. По одному – для голосування за голову (села чи міста), за депутатів сільської (чи міської), районної та обласної ради

відповідно. Але можуть бути винятки. Натомість у Києві виборці отримають лише по два бюлетені. Оскільки столиця має особливий статус і не входить до складу Київської області. А от виборці Житомира, Кривого Рогу, Кропивницького, Полтави, Херсона отримають по п'ять бюлетенів. Адже їм треба обрати, крім згаданих чотирьох, ще й депутатів районних рад у місті.

Ще один виняток стосується виборців, які мають виборчу адресу на підконтрольних українській владі територіях Донеччини та Луганщини. Їм видадуть по три бюлетені – для голосування за очільника свого населеного пункту, за депутатів до місцевої ради та за депутатів до районної ради. Виборів до обласних рад там проводитися не буде.

На цих виборах вперше застосують систему відкритих виборчих списків. Це означає, що можна буде обирати, якому саме кандидату від партії особа надає перевагу. І не важливо під яким номером він чи вона йде у списку.

Бюлетень теж матиме інший вигляд. У першій колонці зазначатиметься перелік партій, а в другій – кандидати від цієї політсили. Тому галочку потрібно буде поставити в обох (там де партія, а там де кандидат – його порядковий номер). Обирати кандидатів можна лише від обраної в першій колонці політсили. В іншому разі – такий бюлетень не зарахують. Відкриті виборчі списки впливають на те, хто саме з кандидатів отримає мандат. Отже, така система вперше змушує конкурувати між собою кандидатів від однієї партії.

ПЕРШИЙ КРОК		ДРУГИЙ КРОК	
Зробіть позначку «плюс» або іншу, яка засвідчує ваше волевиявлення у лівому квадраті проти назви місцевої організації політичної партії		Занесіть в трафарет номер обраного Вами кандидата зі списку політичної партії, яку ви обрали (за бажанням)	
1 Партія помідорів Помідор Помідорович Помідорич	☒ ☐	☐ ☒	01 Херсонська П.К. 02 Уманський Г.Н. 03 Жовта К.Г. 04 Рожевий Л.Н.
2 Яблучна партія Кисляк Краснович Подільський	☐ ☒	☐ ☒	01 Кисляк П.К. 02 Солодка Г.Н. 03 Жовтий К.Г. 04 Жовтобока Л.Н.
3 За стиглу вишню Вишня Остап Миколайович	☐ ☐	☐ ☐	01 Кисляк П.К. 02 Солодка Г.Н. 03 Кислосолодка К.Г. 04 Крадена Л.Н.
4 Черешньократи Мелітопольська Еліта Цукрівна	☐ ☐	☐ ☐	01 Мелітопольський П.К. 02 Мелітопольський Г.Н. 03 Жовтий К.Г. 04 Ринковий Л.Н.

Зробіть позначку «плюс» або іншу, яка засвідчує ваше волевиявлення у лівому квадраті проти назви місцевої організації політичної партії

Занесіть в трафарет номер обраного Вами кандидата зі списку політичної партії, яку ви обрали (за бажанням)

1 Партія помідорів
Помідор Помідорович Помідорич

01 Херсонський П.К. 05 Червона П.К.
02 Уманський Г.Н. 06 Голден Г.Н.
03 Жовтий К.Г. 07 Бурий К.Г.
04 Ринковий Л.Н.

2 Яблучна партія
Кисляк Краснович Подільський

01 Джонатан Кисляк П.К.
02 Голден Г.Н. 06 Соковита Г.Н.
03 Слава К.Г. 07 Червоний К.Г.
04 Жовтобрюхий Л.Н.

3 За стиглу вишню
Вишня Остап Миколайович

01 Мелітопольський П.К. 05 Черкаська П.К.
02 Солонка Г.Н. 06 Бессарабський Г.Н.
03 Кисляк-Солодка К.Г. 07 Бурий К.Г.
04 Крадена Л.Н. 08 Чорний Л.Н.

4 Черешньократи
Мелітопольська Еліта Цукрівна

01 Мелітопольський П.К. 05 Черкаська П.К.
02 Мелітопольський Г.Н. 06 Бессарабський Г.Н.
03 Жовтий К.Г. 07 Бурий К.Г.
04 Ринковий Л.Н. 08 Чорний Л.Н.

5 Бджоли за мед

01 Липовий П.К. 05 Вулик П.К.
02 Грецька Г.Н. 06 Сота Г.Н.
03 Обжалена К.Г. 07 Польова К.Г.
04 Трутень Л.Н. 08 Муха Л.Н.

місцевої організації політичної партії

яку ви обрали (за бажанням)

1 Партія помідорів
Помідор Помідорович Помідорич

01 Херсонський П.К. 05 Червона П.К.
02 Уманський Г.Н. 06 Голден Г.Н.
03 Жовтий К.Г. 07 Бурий К.Г.
04 Ринковий Л.Н.

2 Яблучна партія
Кисляк Краснович Подільський

01 Джонатан Кисляк П.К.
02 Голден Г.Н. 06 Соковита Г.Н.
03 Слава К.Г. 07 Червоний К.Г.
04 Жовтобрюхий Л.Н.

3 За стиглу вишню
Вишня Остап Миколайович

01 Кисляк П.К. 05 Сусідський П.К.
02 Солонка Г.Н. 06 Дачний Г.Н.
03 Кисляк-Солодка К.Г. 07 Схрещений К.Г.
04 Крадена Л.Н. 08 Чорна Л.Н.

4 Черешньократи
Мелітопольська Еліта Цукрівна

01 Мелітопольський П.К. 05 Черкаська П.К.
02 Мелітопольський Г.Н. 06 Бессарабський Г.Н.
03 Жовтий К.Г. 07 Бурий К.Г.
04 Ринковий Л.Н. 08 Чорний Л.Н.

5 Бджоли за мед
Бджола Вікторія Андріївна

01 Липовий П.К. 05 Вулик П.К.
02 Грецька Г.Н. 06 Сота Г.Н.
03 Обжалена К.Г. 07 Польова К.Г.
04 Трутень Л.Н. 08 Муха Л.Н.

Помідор	Помідорович	Помідорич	04 Рожевий Л.Н.	08 Чорний Л.Н.
2 Яблучна партія Кисляк Краснович Подільский	☐	☐	01 Джонатан П.К. 02 Голден Г.Н. 03 Слава К.Г 04 Жовтобока Л.Н.	05 Кисляк П.К. 06 Соковита Г.Н. 07 Червоний К.Г 08 Чорна Л.Н.
3 За стиглу вишню Вишня Остап Миколайович	☐	☐	01 Кисла П.К. 02 Солodka Г.Н. 03 Кислосолodka К. 04 Крадена Л.Н.	05 Сусідський П.К. 06 Дачний Г.Н. 07 Сящений К.Г 08 Чорна Л.Н.
4 Черешньократи Мелітопольська Еліта Цукрівна	☒	☒	01 Мелітопольський П.К. 02 Мелітопольський Г.Н. 03 Жовтий К.Г 04 Ринковий Л.Н.	05 Черкаська П.К. 06 Бесарабський Г.Н. 07 Бурий К.Г 08 Чорний Л.Н.
5 Бджоли за мед Бджола Вікторія Андріївна	☐	☐	01 Липовий П.К. 02 Гречка Г.Н. 03 Обжалена К.Г 04 Трутень Л.Н.	05 Вулик П.К. 06 Сота Г.Н. 07 Польова К.Г 08 Муха Л.Н.
6 Кавуни домашні Кавунка Баржа Дніпровна	☐	☐	01 Каховка П.К. 02 Каховський Г.Н. 03 Голопристанський К.Г 04 Оброблена Л.Н.	05 Гнилуватий П.К. 06 Гнилий Г.Н. 07 Рожева К.Г 08 Смуґаста Л.Н.

Громадяни України, які є виборцями, мають право висування кандидатів на відповідних місцевих виборах, яке реалізується ними через місцеві організації політичних партій або шляхом самовисування у порядку, встановленому Виборчим кодексом України.

За новим Виборчим кодексом України право висування кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) реалізується виборцями через місцеві організації політичних партій.

Разом з тим, передбачено право висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) та на посаду сільського, селищного, міського голови шляхом самовисування.

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ-ВИБОРЕЦЬ

Начальник управління внутрішніх комунікацій та інформаційного супроводу військ (сил) Головного управління морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України полковник Сергій Дмуховський пояснив особливості цьогорічних виборів для військовослужбовців:

– У розділі II статті 7 частини 7 Виборчого кодексу України зазначено, що «...військовослужбовці строкової служби, громадяни України, які проживають за кордоном, а також особи, визнані судом недієздатними, та громадяни України, які за вироком суду перебувають у місцях позбавлення волі, вважаються такими, що не належать до жодної територіальної громади, та не мають права голосу на місцевих виборах...» Усі інші військовослужбовці мають такі ж виборчі права, як і всі українці, але з урахуванням особливостей правового статусу військовослужбовців. Разом з тим, відповідно до статті 17 Закону України «Про Збройні Сили України» військовослужбовці зупиняють членство у політичних партіях та професійних спілках на період військової служби. Військовослужбовці, резервісти на час виконання ними обов'язків служби у військовому резерві та працівники Збройних Сил України можуть бути обмежені у свободі пересування, вільному виборі місця проживання та праві вільно залишати територію України, праві на збирання, використання і поширення інформації відповідно до закону.

У день проведення виборів кожен військовослужбовець, який має право голосу, повинен отримати звільнення від командира військової частини для участі в голосуванні не менше ніж на чотири години.

Варто також завчасно перевірити своє включення до Державного реєстру виборців, скориставшись електронним сервісом Державного реєстру виборців (*Особистий кабінет виборця*), розміщеним на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії (<https://drv.gov.ua/ords/svc/f?p=111:LOGIN>).

Голосування проводиться в день голосування з 8 до 20 години без перерви.

Виборець може голосувати лише за одну місцеву організацію політичної партії, одного кандидата в депутати, одного кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови.

КАНДИДАТ У ОДНОСТРОЇ

Відповідно до статті 5 Закону України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», військовослужбовці – громадяни України, які проходять службу на території України, можуть бути обраними до відповідних місцевих рад та інших виборних державних органів згідно з Конституцією України.

Проте, особливістю правового статусу військовослужбовців в Україні є те, що вони користуються конституційними правами і свободами з певними обмеженнями. Так, стаття 9 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України передбачає, що військовослужбовці мають права і свободи з урахуванням особливостей, що визначаються Конституцією України,

законами України з військових питань, статутами Збройних Сил України та іншими нормативно-правовими актами.

У військових частинах (формуваннях) передвиборча агітація обмежується. Відвідування військових частин (формувань) окремими кандидатами у депутати, їхніми довіреними особами чи уповноваженими особами партій забороняється. Зустрічі цих осіб із виборцями організовуються відповідною окружною виборчою комісією спільно з командиром військової частини (формування) з обов'язковим повідомленням не пізніше як за три дні до дня зустрічі всіх уповноважених осіб партій, кандидатів у депутати в одномандатному окрузі або їхніх довірених осіб у відповідному одномандатному окрузі.

Участь у передвиборчій агітації забороняється всім військовослужбовцям, крім тих, що самі є кандидатами.

Крім того, у статті 216 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України йдеться, що військовослужбовці офіцерського складу, які проходять службу за контрактом, що виїжджають за межі гарнізону, письмово повідомляють про це командира військової частини. Це варто взяти до уваги, коли військовослужбовець балотується у окрузі, що не знаходиться в місці дислокації військової частини.

Отже, військовослужбовець-кандидат повинен врахувати особливості спеціального законодавства при здійсненні передвиборчої агітації та розпорядок дня військової частини, в якій він проходить службу. Як правило, у таких випадках військовослужбовець-кандидат йде у відпустку, щоб проводити передвиборчу агітацію без порушення Статуту.